

Có một vị thần tiên rất nhiều phép mầu. Một người kia gặp được, yêu cầu được giàu có hơn thiên hạ. Vị thần tiên băng lòng, bèn phán rằng "Ta cho người quyền làm chủ tất cả những khoảng đất nào mà nhà người bước qua, kể từ giờ này đến lúc sập mặt trời."

Được lời, anh ta sung sướng quá. Liền phóng mình chạy bay như tên bắn, anh chạy rút một hơi không dám ngó lại. Anh ta chạy mãi, bất kể chông gai. Mồ hôi dầm mình cũng không kịp lau sợ mất ngày giờ. Giờ phút không còn phải là bạc (1), mà hơn vãng nữa.

Khát cũng không chịu dừng để uống. Đói cũng không chịu nghỉ để ăn, Thời gian có hạn, sập mặt trời là hết rồi! Ôi! Quả đất lại mệnh mông! Còn lòng tham thì không đáy!

Muốn tranh thủ với thời gian và không gian, anh chạy mãi không kịp thở!

Mặt trời đã gần lặn.

Anh ta càng phóng mình chạy nhanh hơn nữa. Hơi thở đã mòn dần, nhưng anh vẫn cố găm đầu chạy riết.

Mặt trời đã vãng rực ở chân trời. Anh chỉ còn là một bộ máy đau thương, đang ôm ấp một hy vọng trần trụi: làm chủ nhân ông một vùng đất vô cùng rộng lớn.

Dưới chân, máu chảy đầm đìa. Hơi thở cấp bách như muôn vạn mũi nhọn đâm thủng lồng ngực của anh. Trong mạch máu như có nghìn muôn cây kim châm chích. Quá tim cơ hồ tan vỡ! Không khí cơ hồ không đủ cho anh thở nữa.

Còn năm phút nữa....

Còn năm phút nữa....

Còn một ly nữa... là mặt trời sụp dưới chân trời!

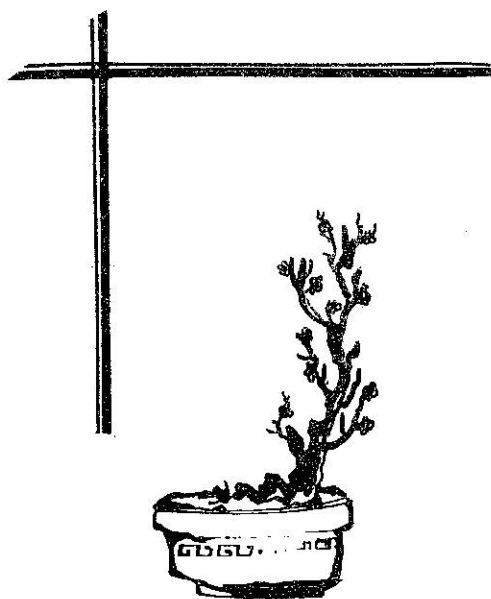
Gắng gượng thêm lên, anh chuyển cả thân lực gàn tăn để tranh thủ từng tấc đất với bóng quang âm.... Mau lên.... Mau hơn nữa! Anh chỉ còn là một bó xương thịt chao động dưới bóng mặt trời, một bùm mỗ hôi, một nhúm hơi thở phỉ phò. Anh chỉ còn là hiện thân của đau khổ đang vật vờ giữa khoảng mệnh mông của Trời đất mà thôi.

Thôi rồi! Mặt trời đã vừa khuất dạng.... thì anh cũng vừa ngã lăn bất tỉnh, và trút hơi thở cuối cùng!!!

Nói cho đúng, anh cũng chỉ tranh được ba thước đất để chôn thi hài anh mà thôi!

Than ôi! cái mộng chiếm đoạt vũ trụ của con người, chung qui thì cũng được có bấy nhiêu, không hơn gì người này.

TOLSTOÏ (1828 — 1910)
(Đại văn hào Nga)

MƯA VÀO LÒNG

Ngày mai dam hỏi TRANG CHÂU

Ai người mai mối cau trầu giùm anh

Mẹ anh hiền biết nơi đâu

Làm sao thưa mẹ gởi câu duyên tình

Ở đây một bờ ng một hình

Ai người trao nhân cho mình xứng đôi

Giot buồn ngọt đắng vánh môi

Biết đời bất hạnh đành thôi, thôi đành

Nếu mai em hiểu được anh

Gởi xin tấm áo tơ tằm ngày xưa

Cho anh ôm ấp hương thừa

Cho ngày tháng rộng nghe mưa vào lòng.....

Linh Vũ

THƠ GỌI CHỒNG CON

1.-Chồng hỡi chồng, con ơi hỡi con
Cùng nhau xa cách mấy năm tròn.
Bên trời góc bể nơi chim cá
Dang gió dấy sương tủa nước non
Mộng điệp khéo vì ai lèo đèo
Hồn quê luống dề thiếp chon von
Ngày qua tháng lại trông dần dần
Muôn dặm xa xa mắt đã mòn

2.-Đã mòn con mắt một phương Âu
có thấy chồng con đâu hỡi đâu !
Dầu được non xanh cũng bề tốt,
Khó ngăn gió thảm với mưa sầu.
Trách ai dặt nẻo không lửa lọc
Khiến thiếp ra thân chịu giải dầu.
Hỡi ơi trời kia sao chẳng đoái,
Tấm lòng thôn thức suốt canh đầu.

3.-Canh thâu chưa ngủ hỡi đang ngôi,
Gan ruột như dầu sục sục sôi.
Nghĩa gá áp iu đành lỡ' đơ.
Cổng cho bú mớm chắc thôi rồi.
Quyết gìn giữ dạ tròn sau trước,
Biết cây cùng ai tỏ khúc nôi!
Bốn bề chia hai trời một góc,
Hỡi chồng ơi, với hỡi con ơi!

4.-Con ơi ruột me ngầu như tường,
Bảy nổi ba chìm rất thảm thương.
Khô héo lá gan cây đình Ngự
Đây với giọt lệ nước sông Hương.
Quê nhà đánh gỏi thân muốn tuổi,
Cuộc thế mong gì nợ bốn phương.
Me cũng trông mong rồi một kiếp
Để cho ven về với can thường.

5.-Can thường gánh nặng cả hai vai,
Biết tỏ cùng ai, ai hỏi ai!
Để dạ chìm, e khi đứt ruột,
Hớ mới ra, sợ vách nghiêng tai.
Trăng khuya nường bóng chinh chinh một,
Kính tẻ soi hình tẻ tẻ hai.
Nhắm thử từ đây sang đến đó,
Đường đi non nước độ bao dài?

6.-Bao dài non nước đã chẳng cùng,
Xin gởi hồn ta đến ở chung.
Hôm sớm cho tròn luôn một kiếp,
Trước sau không thẹn với ba tưng.
Quê nhà có kẻ lo săn sóc,
Đất khách nường nhau khỏi lạ lừng.
Mãn tình chưa xong vừa chớp mắt,
Trông lâu dầu đã đổ lung tung.

7.-Đã đổ lung tung tiếng trống thanh,
Giũ mình thức giấc mỗi tân canh.
Sương sa lác đác trên tàu lá
Gió thổi hiu hiu dưới bức màn.
Canh ấy tỉnh này thêm sốt ruột,
Trời kia đất nọ nớ sao đành!
Kiếp này chẳngặng cũng nhau tròn,
Xin hen cùng nhau kiếp tái sanh.

8.-Tái sanh may có gặp hay không,
Hay lại như người cách trở sông.
Tin tức thơ chớ thơ nhận lạc,
Đá hồng cương quyết nhẹ lỏng hồng.
Kêu hồn thực dề chìm quyến rũ,
Đành phận hăng nga bóng thổ lỏng.
Nghĩ nôi mình đây thêm ngán nôi,
Nỗi thương con với nỗi thương chồng.

9.-Thương chồng ai rờ bụng ta chẳng?
Trên có trời cao, dưới đất bằng.
Giữ dạ chẳng sờn cơn gió táp,
Xót mình cơn phận đám mây giăng.
Ruột dấy u uất bao nhiêu mối,
Mơ học sâu tư biết mấy ngăn.
Trước gát, chấp tay thờ thần bước,
Một mình bạn với một vầng trăng.
10.-Vầng trăng tuy đã cấm đầu non,
Chỉ thấy xa xa dạng mây hôn
Đình ngọc non kim hôn vân to,
Sông Hương, bến Ngự dầu chưa môn.
Mở canh xóm Vạn đang hồi cốc,
Chuông sáng chùa Thiên lác đánh bon.
Gặp gỡ họa là khi ngủ mộng,
Ưa này chồng với ưa này con!

11.-Ưa này chồng với ưa này con,
Duyên nợ xui nên cuộc chẳng tròn,
Kẻ ở một mình đau chín khúc,
Người đi muôn dặm, cách nghìn non.
Ôm lòng bề cá trong mù mịt,
Ngóng cổ trời cao, ngó chon von.
Chưa xót nỗi niềm, ai có thấu,
Sương mai ngầy tháng, héo gan mòn.

12.-Gan mòn thân thiếp, chín lo âu,
Sống thác quê người, có biết đâu!
Góc bể mai chiều, cảm dạ giận.
Chân non khuya sớm không gan sầu.
Ba sanh lỡ dở vòng duyên nợ,
Muốn kiếp phối pha luống dề dầu.
Nghĩ nôi mình đây thêm ngán nôi,
Nỗi thương con, với nỗi thương chồng.

Hoàng sanh mẫu Nguyễn thị Định.

CHÚ THÍCH:

Bài thơ này của Bà Nguyễn thị Định, làm cách đây 60 năm, bà Nguyễn thị Định, ngụ tại Long Thọ (thừa Thiên) chánh quán ở Bình Định, là Vợ của Vua Thanh Thái và là mẹ của vua Duy Tân. Trong bài thơ, bà than khóc xa chồng, xa con, hai nhà Đại cách Mạng bị đẩy ra ngoại quốc. Bài thơ của Bà được đăng trong tạp chí Nam Phong, phần đông tại Thành phố Huế ai nấy đều có đọc.

Muốn thấu rõ ý nghĩa thâm thúy của bài thơ, người đọc phải xem mình như người trong cuộc, với tất cả nỗi đau khổ của một quả phụ xa chồng xa con, đêm đêm canh chầy, một mình ngồi than khóc, than khóc mà chẳng dám tỏ cùng ai.

Xuân về là một dịp nhớ nhà, nhớ gia đình.

Vậy xin mời đọc bài thơ này để cảm thông nỗi nhớ.

Sacramento, 1.4.79 Bửu Hiệp